

SCENARIUSZ DLA NAUCZYCIELA

TEMAT: Jak odróżnić Ameryki?

Drogi nauczycielu, scenariusz, z którym za chwilę będziesz miał okazję się zapoznać został stworzony w celu zaprezentowania Ci nowoczesnych metod nauczania. Mam nadzieję, że dla Ciebie będzie stanowić źródło cennych inspiracji metodycznych, a dla Twoich uczniów stanie się zwiastunem dobrej zabawy.

Powinieneś wiedzieć, że prezentowany materiał został skonstruowany tak, abyś mógł go modyfikować i dopasowywać do własnych potrzeb. Weź pod uwagę fakt, że przedstawione w nim tematy stanowią tylko propozycję, która posłużyła do zobrazowania wybranych metod nauczania. Oznacza to, że każda opisana w tym materiale metoda jest na tyle uniwersalna, że może posłużyć Ci do realizacji różnorodnych przedmiotowo zajęć.

Schemat scenariusza został stworzony w oparciu o metodę uczenia dzięki zdobywaniu doświadczenie (ang. Experiential Learning Model) proponowaną przez amerykańskiego metodyka Davida Kolba.¹

CZĘŚĆ I: WIEDZA – TEORIA, ZASADY, REGUŁY

1. BUDOWANIE TEORII

Ta część zależy przede wszystkim od Ciebie. Zastanów się, z jakimi informacjami chciałbyś zapoznać uczniów i w związku z tym odpowiednio zmodyfikuj przedstawione w scenariuszu treści. Jeśli zdecydujesz się na realizację tematu zajęć, który został zaproponowany w tym materiale zacznij od przekazania najistotniejszych wiadomości teoretycznych. Daj uczniom możliwość samodzielnego odkrycia cech charakterystycznych Ameryki Południowej i Północnej, ich problemów oraz kontrastów. Pamiętaj jednak, aby ograniczyć się tylko do tego, co uczniowie powinni wiedzieć obligatoryjnie. Przekonasz się, że dodatkowe informacje

¹ <http://infed.org/mobi/david-a-kolb-on-experiential-learning/>

przyswoją same, niejako przy okazji podczas realizacji późniejszych ćwiczeń. Głównym zadaniem w tej części zajęć jest więc wspólne zbudowanie teorii, a nie jej podyktowanie. Aby skutecznie, ale także kreatywnie przekazać uczniom wiedzę teoretyczną możesz wykorzystać:

a. Aktywizację przez dopasowywanie

Poproś uczestników zajęć, aby w okręgu usiedli na środku sali. Następnie między nimi rozłóż mapę konturową Ameryki Południowej i Północnej. Poproś o wskazanie nazw przedstawionych kontynentów. Teraz w rozsypce połóż wokół map różne hasła dotyczące ich charakterystyki. Odwróć karteczki do góry nogami i poproś, aby zgodnie z ruchem zegara uczniowie pojedynczo je losowali. Zadaniem dzieci jest przyporządkowanie odpowiedniego hasła do pasującego kontynentu. Jeśli dziecko nie wie, przy którym kontynencie położyć karteczkę – wspólnie z innymi uczniami pomóżcie mu się tego dowiedzieć. Za każdą samodzielną i poprawną odpowiedź uczestnik zajęć otrzymuje dwa punkty. Osoba, która ueziera największą liczbę punktów wygrywa bilet lotniczy na niesamowitą podróż do Ameryki Południowej. Poniżej znajduje się propozycja haseł, które mogą dotyczyć tematu związanego z Ameryką Południową i Północną.

Powierzchnię tego kontynentu zajmuje 13 państw.	Południowa część tego kontynentu to Ameryka Łacińska.	Największym półwyspem tego kontynentu jest Labrador.
Na tym kontynencie przeważają tereny nizinne.	Kontynent ten kształtem przypomina trójkąt.	Największa wyspa tego kontynentu to Ziemia Ognista.
Kontynent ten zajmuje 4 miejsce pod względem wielkości.	Jest to kontynent najbardziej zróżnicowany biologicznie.	Na tym kontynencie obecne są wszystkie strefy klimatyczne.
Największe miasto na tym kontynencie to Sao Paulo.	Na tym kontynencie przeważają góry i wyżyny.	Na tym kontynencie znajdują się Andy.

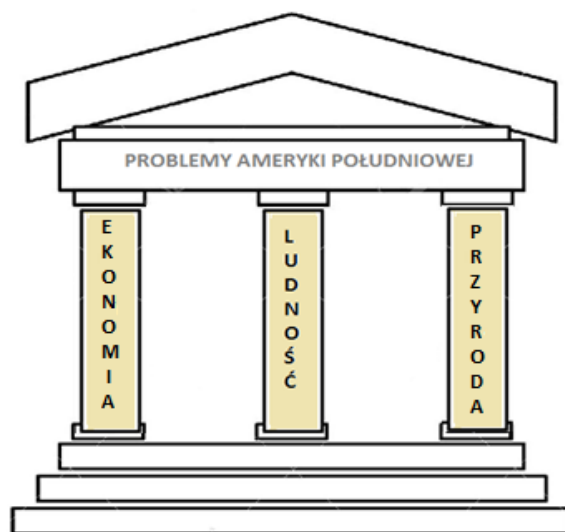

b. Technikę VIDEO

Uniwersalne i atrakcyjne narzędzie, które umożliwi uczniom rozwijanie różnorodnych kompetencji i umiejętności (m.in. sprawności językowej, nabywania specjalistycznego słownictwa, kreatywności, obserwacji, dykcji oraz przede wszystkim wiedzy z zakresu geografii). Zasada przeprowadzania ćwiczeń o oparciu o tę technikę jest prosta. Wystarczy przygotować kilka krótkich filmików dokumentalnych dotyczących omawianego tematu (np. ukształtowanie powierzchni w Ameryce, warunki pogodowe jakiegoś miasta w Ameryce, tereny Amazonii itp.). Teraz należy wybrać ochotnika, który będzie odgrywał rolę lektora. Włączamy film i maksymalnie wyciszamy dźwięk – ochotnik, musi na bieżąco komentować sceny, które pojawiają się w materiale. Po zakończeniu filmu omów z dziećmi poruszane w nim zagadnienia i wskaż, jakie elementy udało się odgadnąć konferansjerowi. Po krótkim podsumowaniu następuje zmiana osoby, która relacjonuje materiał.

c. Dywanik pomysłów

Wspólnie z uczestnikami zajęć postaraj się ustalić, z jakimi problemami (w różnych sferach) boryka się Ameryka Południowa i Ameryka Północna. Możesz to zrobić przy pomocy schematu przedstawionego poniżej oraz nieco zmienionej formy metody, którą jest dywanik pomysłów.

Rozważania na ten temat powinny przypominać dyskusję grupową. W związku z tym na tablicy narysuj prezentowany schemat, a następnie każdemu z uczniów rozdaj po trzy, cztery małe karteczki. Wyjaśnij, że ich zadanie polegać będzie na zapisaniu na otrzymanych karteczkach propozycji problemów, z jakimi ich, ich zadaniem może się borykać Ameryka Północna lub Ameryka Południowa. Wskaż, aby uczniowie pamiętali o tym, że na jednej kartce powinien znajdować się tylko jeden problem dotyczący wybranego filara (ekonomia, ludność, przyroda). Po zakończeniu tego etapu poproś uczniów, aby odczytali na głos swoje propozycje i przypięli je magnesem do tablicy (oczywiście starając się umieścić je przy odpowiednim filarze). Po przypięciu wszystkich propozycji następuje ich ocena. Każdy uczestnik zajęć może przyznać jeden punkt problemowi, który jego zdaniem jest najważniejszy i wymagałby rozwiązania. Problem, który ma najwięcej zdobytych punktów wędruje na samą górę schematu. Dzięki temu ćwiczeniu uczniowie w sposób hierarchiczny zapamiętają rodzaje różnorodnych problemów, z którymi boryka się Ameryka.

• **KARTY PRACY UCZNIÓW**

Po zakończeniu pierwszej części zajęć poproś uczniów o wykonanie pierwszego, drugiego i trzeciego ćwiczenia znajdującego się w Kartach Pracy. Czas przeznaczony na ich realizację wynosi około dziesięciu minut. Podczas wykonywania zadań staraj się na bieżąco pomagać uczniom oraz brać aktywny udział w poszukiwaniu rozwiązań.

CZĘŚĆ II: PRAKTYKA – ZASTOSOWANIE, ODWOŁANIE DO ŻYCIA

2. STOSOWANIE NABYTEJ WIEDZY W PRAKTYCE

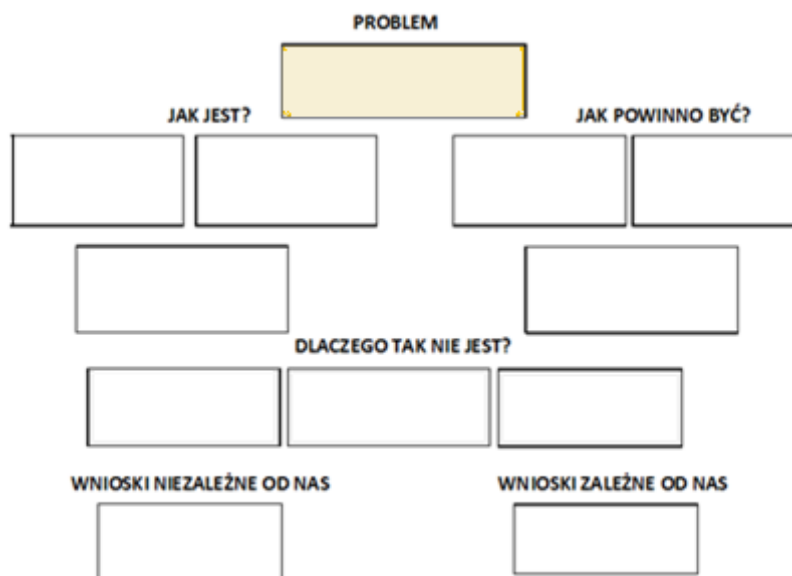
W tej części istotne jest uświadomienie dzieciom, w jakim celu uczą się konkretnego zagadnienia. Wiadome jest, że im bardziej prezentowane informacje dotyczą życia, tym większa szansa na to, że uczniowie intuicyjnie będą czuli potrzebę ich opanowania. Nie jest to jednak regułą. Postaraj się proponować takie metody pracy, które dadzą dzieciom możliwość wykorzystywania nabytych wiadomości w praktyce, będą

wymagać planowania lub rozwiązywania złożonych problemów. Wykorzystuj na zajęciach proponowane metody aktywizujące, nieoczywiste środki dydaktyczne oraz potencjał twórczy swoich uczniów. Spraw, aby uczenie się przestało być przykrym obowiązkiem a stało się atrakcyjną aktywnością. Nie zapominaj, że przy pomocy nowoczesnych metod nauczania jest w stanie przekazać dzieciom każdy rodzaj wiedzy oraz wykształcić konkretne umiejętności. Na tym etapie posłuży Ci:

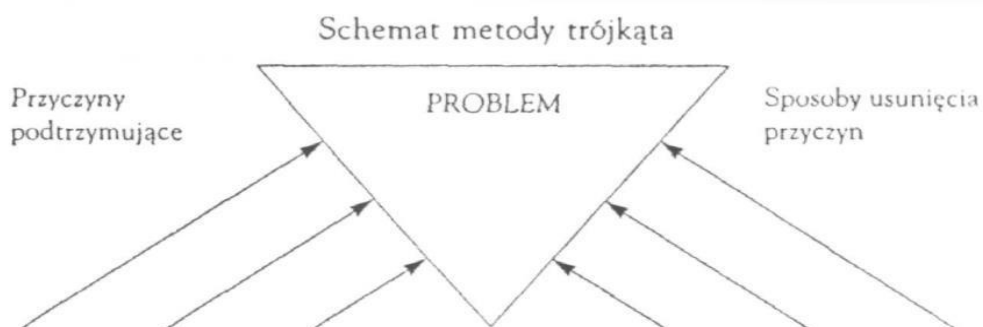
a. Metaplan

Metodą, która pomoże Ci sprawdzić, w jaki sposób uczniowie rozumieją przedstawiony na zajęciach problem jest metaplan. Jest to graficzny sposób wypowiedzi, który przeprowadza się samodzielnie lub w małych grupkach. Dyskusja toczy się wokół problemu, który zapisany jest w środkowej części planszy. Uczestnicy, zgodnie z pytaniami, które zamieszczone zostały przy poszczególnych częściach planu kolejno odpowiadają na nie, co sprawia, że ich myślenie rozłożone zostaje na czynniki pierwsze. Ta metoda ułatwia holistyczne spojrzenie na przedstawioną sytuację problemową. Należy jednak pamiętać, że aby analiza została przeprowadzona dokładnie w pierwszej kolejności trzeba trafnie zdefiniować problem, który chcemy omówić. Musi on być czytelny i zrozumiały dla wszystkich uczestników zajęć. Warto wiedzieć, że jeden problem może zostać sformułowany na kilka sposobów, co niestety nie oznacza, że każdy z nich będzie dla uczniów korzystny. Ostatnim elementem pracy jest podsumowanie i sprecyzowanie powstałych na bazie wcześniejszych rozważań wniosków. Warto jest je dokładnie omówić a także przeanalizować ich konsekwencje. Poniżej przedstawione zostało przykładowy schemat metaplanu. Poproś dzieci o uzupełnienie w trzyosobowych grupach zamieszczonego w ćwiczeniach metaplanu. Po zakończeniu pracy wspólnie porównajcie wnioski, które powstały w poszczególnych zespołach. Problemem, który możesz wykorzystać do tego ćwiczenia jest: wysoki poziom marnowania żywności w Stanach Zjednoczonych.

b. Metodę trójkąta

Metoda, którą za chwilę będziesz miał okazję przetestować służy do twórczego rozwiązywania problemów. Jej charakterystyczny układ (trójkąt obrócony wierzchołkiem do dołu) symbolizuje podstawę problemu, który z jednej strony ma swoje przyczyny tzw. siły podtrzymujące, a z drugiej natomiast znajdują siły hamujące przyczyny.

Istota metody sprowadza się do zdefiniowania problemu, określenia wszystkich przyczyn podtrzymujących oraz do próby wyszukania rozwiązań dla danej sytuacji problemowej. Ten sposób pracy z uczniami jest na tyle uniwersalny, że możesz korzystać z niego praktycznie na każdym zajęciach, które wymagają pogłównienia nad problematycznym zagadnieniem. Przykładem zastosowania w oparciu o temat zajęć zawarty

w scenariuszu może być przeanalizowanie problemu dotyczącego *wysokiego poziomu obecności slumsów w wielkich miastach*. Wspólnymi siłami zastanówcie się, dlaczego tak jest a następnie zapiszcie wnioski po lewej stronie schematu (schematyczną plansza została umieszczona w ćwiczeniu piątym znajdującym się w Kartach Pracy uczniów). Teraz zastanówcie się, jakimi sposobami można byłoby usunąć przyczyny podtrzymujące, które określiliście chwilę wcześniej. Podsumujcie wnioski oraz pomyślcie, jak można byłoby wdrożyć w życie rozwiązania, które wymyśliliście. Czy jest to możliwe do zrealizowania?

CZĘŚĆ III: DOŚWIADCZENIE – AKTYWNOŚĆ, ĆWICZENIA, GRY

3. ZDOBYWANIE DOŚWIADCZENIA

W tej części istotne jest umożliwienie dzieciom zdobywania nowych doświadczeń. Uczenie się w ten sposób stanowi podstawę kształcenia postawy badawczej, rozbudzania ciekawości poznawczej oraz nabywania kompetencji społecznych. Opisane cele osiągniesz dzięki stosowaniu gier, ćwiczeń aktywizujących, wdrażaniu pracy grupowej oraz wprowadzaniu zadań wymagających podejmowania decyzji. Uczniowie przy pomocy zgromadzonej wcześniej wiedzy, ale także w oparciu o intuicję powinni próbować rozwiązywać zadania wymagające myślenia dywergencyjnego. Poniżej opisane zostały przykładowe metody, które w tej części zajęć możesz wykorzystać:

a. Przesłuchanie świadka

Jest to metoda, która rozwija umiejętność zadawania pytań oraz wyciągania wniosków. „Świadkiem” jest nauczyciel, który czyta zwięzłe kilkuminutowe oświadczenie dotyczące np. Ameryki Południowej (porusza w nim różne teoretyczne zagadnienia, jej charakterystykę oraz ciekawostki, które są prawdziwe). Następnie daje uczniom czas na wymyślenie kilkunastu pytań, które miałyby zweryfikować, czy rzeczywiście mówił prawdę i nie gubi się w swoich zeznaniach. Oczywiście

odpowiadając na pytania nie może mieć już przy sobie kartki, z której wcześniej czytał oświadczenie. Pytania mogą brzmieć np.:

- Czy w związku z tym, co świadek powiedział prawdziwe jest stwierdzenie, że w Ameryce Południowej największym miastem jest mające prawie 20 mln mieszkańców Sao Paulo?
- Czy świadek nadal podtrzymuje, że Ameryka Południowa to kontynent o powierzchni 17,8 mln km²?
- Czy kontynent Ameryki Południowej od wschodu oblewa Ocean Atlantycki, a od zachodu Ocean Spokojny?

a. Technika prawda – fałsz

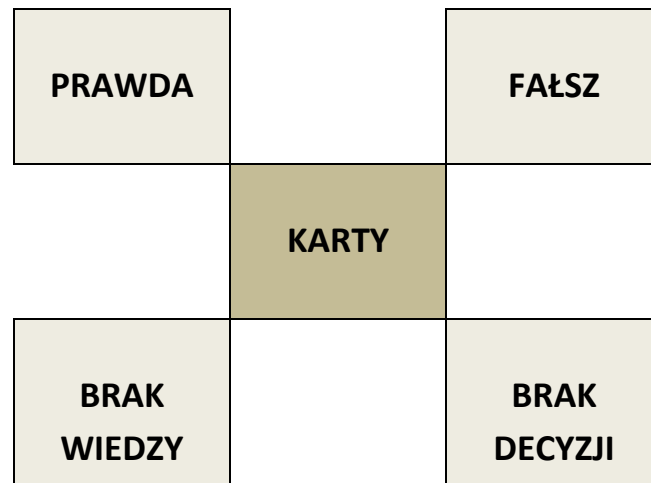
Celem proponowanej aktywności jest sprawdzenie wiedzy i umiejętności uczniów z zakresu wcześniej poznanego materiału. Podziel uczniów na cztery zespoły. Następnie każdej grupie rozdaj po jednej planszy oraz rozciętym zestawie kart. Wytlumacz, że zadanie polega na rozstrzygnięciu słuszności stwierdzeń zapisanych na kartach i odłożeniu ich na prawidłową część planszy. Jeśli grupa w ogóle nie zna odpowiedzi na pytanie odkłada kartę na miejsce oznaczone „brak wiedzy”, a w przypadku sprzecznych odpowiedzi i wątpliwości na miejsce „brak decyzji”. Uczniowie losują odwrócone i ułożone w centralnej części planszy karty kolejno, a następnie wspólnie podejmują decyzję.² Przed rozpoczęciem zadania podaj czas na jego zrealizowanie. W momencie, kiedy wszystkie grupy zakończą pracę wyjaśnij wątpliwości dotyczące kart znajdujących się w polu „brak decyzji” oraz „brak wiedzy”. Do przeprowadzenia ćwiczenia w oparciu o tę technikę potrzebne będą:

² *Wybrane metody i techniki aktywizujące – zastosowania w procesie nauczania i uczenia się matematyki, (2004), Wójcicka, M. wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa, str. 12 – 24.*

- 4 plansze;

Zař. 1 Schemat planszy niezbęduj do realizacji zadania:

- Zestawy kart tematycznych – na poszczędujnych kartach znajdować się powinny różnorodny zagadnienia z zakresu omawianego tematu.

Zař. 2 Zestaw przykładowych kart w oparciu o temat zajęć proponowany w scenariuszu:

Boliwia I Peru graniczą z Brazylią.	W Ameryce Południowej większość ludzi postęduje się językiem hiszpańskim.	Stany Zjednoczone oraz Haiti, to najsilniejszy kraje Ameryki Północnej.
Ekwador jest jedną z wysp Ameryki Północnej.	Kontynent Ameryki Południowej jest bardzo nierównomiernie zaludniony.	Kanada podobnie, jak Stany Zjednoczone cechuje się silną niezależnością gospodarczą.
Ameryka Północna jest większa od Ameryki Południowej.	Ameryka Północna od Azji oddzielona jest Cieśniną Beringa.	Podstawową rolę w rolnictwie Ameryki Północnej odgrywa kukurydza i pszenica.
Ameryka Południowa jest kontynentem leżącym na półkuli zachodniej.	W Ameryce Północnej zaznacza się przewagę gór i wyżyn.	Ameryka Północna posiada wielkie złoża różnorodnych bogactw mineralnych.

• KARTY PRACY UCZNIÓW

Po zakończeniu tej części zajęć poproś uczniów o wykonanie szóstego ćwiczenia znajdującego się w Karach Pracy. Czas przeznaczony na jego realizację wynosi około dziesięciu minut. Podczas wykonywania zadania staraj się na bieżąco pomagać uczniom oraz brać aktywny udział w poszukiwaniu rozwiązania.

CZĘŚĆ IV: REFLEKSJA – WNIOSKI, WYRAŻANIE OPINII I UCZUĆ

4. WYSUWANIE WNIOSKÓW

Ostatnia część zajęć powinna dotyczyć podsumowania, refleksji nad wykonanymi zadaniami oraz oceny efektywności pracy na zajęciach. Wspólnie z uczniami przeanalizuj, więc nabyte informacje i umiejętności oraz daj możliwość wypowiedzenia się na temat metod w oparciu, o które mieli okazję pracować. Posłużyć Ci może do tego metoda taka jak:

a. Drzewko

Z kartonu wytnij dosyć spore drzewko, z którego pnia wyrastać będą, co najmniej dwa duże konary. Od konarów natomiast powinny dodatkowo odrastać mniejsze gałęzie. Rodzaj uczniom przygotowane w trzech kolorach listki (z tyłu powinna znajdować się taśma dwustronna umożliwiająca ich naklejenie). Wytłumacz dzieciom, że kolor czerwony oznacza „nie wiem”, kolor zielony „wiem”, a pomarańczowy „nie wszystko wiem”. Teraz poproś uczniów, aby w odpowiedzi na pytanie: „Czy wiedzą, czym różni się Ameryka Południowa od Ameryki Północnej?”, a następnie zastanowili się i przykleili do gałązki odpowiedni kolor listka symbolizujący ocenę ich wiadomości.³

³ *Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi*, (2016), Jąder - Taboń, M., wyd. Impuls, Kraków; str. 87

KARTY PRACY UCZNIĄ

TEMAT: Jak odróżnić Ameryki?

Drogi uczniu,
na dzisiejszych zajęciach po raz kolejny przekonasz się, że nauka geografii to czysta przyjemność. Zadania, które za chwilę będziesz miał okazję rozwiązywać sprawiają, że Twoje myślenie o niej zupełnie się zmienia. Uwaga! Istnieje duże ryzyko polubienia geografii, miej się na baczności 😊 Powodzenia!

Ćwiczenie 1

Poniżej przedstawione zostały mapy konturowe dwóch kontynentów. Podpisz je, a następnie wypisz wokół nich wszystkie skojarzenia, które mogłyby Ci pomóc w odróżnianiu ich od siebie.

Ćwiczenie 2.

Poniżej przedstawione zostały fragmenty flag państw Ameryki Północnej. Twoim zadaniem jest napisanie, do jakiego państwa należą. Ćwiczenie można wykonać w parach.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

1. _____ 2. _____
3. _____ 4. _____
5. _____ 6. _____
7. _____ 8. _____

Ćwiczenie 3.

Czy dostrzegasz jakiegokolwiek cechy wspólne Ameryki Południowej i Ameryki Północnej? Zastanów się, co może łączyć oba te kontynenty, a następnie zapisz swoje wnioski.

.....
.....
.....
.....
.....

Ćwiczenie 3.

Poniżej przedstawiony został schemat, który pomoże Ci w skonstruowaniu wniosków dotyczących problemu marnowania żywności w Stanach Zjednoczonych. Grafika ułatwi Ci rozdzielenie toku rozumowania na czynniki pierwsze. Dzięki temu będziesz miał szansę spojrzeć na sytuację problemową w sposób całościowy. Twoim zadaniem jest wypełnienie schematu w oparciu o własne przemyślenia.

PROBLEM			
<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>			
JAK JEST?		JAK POWINNO BYĆ?	
<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>	<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>	<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>	<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>
<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>		<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>	
DLACZEGO TAK NIE JEST?			
<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>	<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>	<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>	
WNIOSKI ZALEŻNE OD NAS		WNIOSKI NIEZALEŻNE OD NAS	
<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>		<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>	
<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>		<div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>	

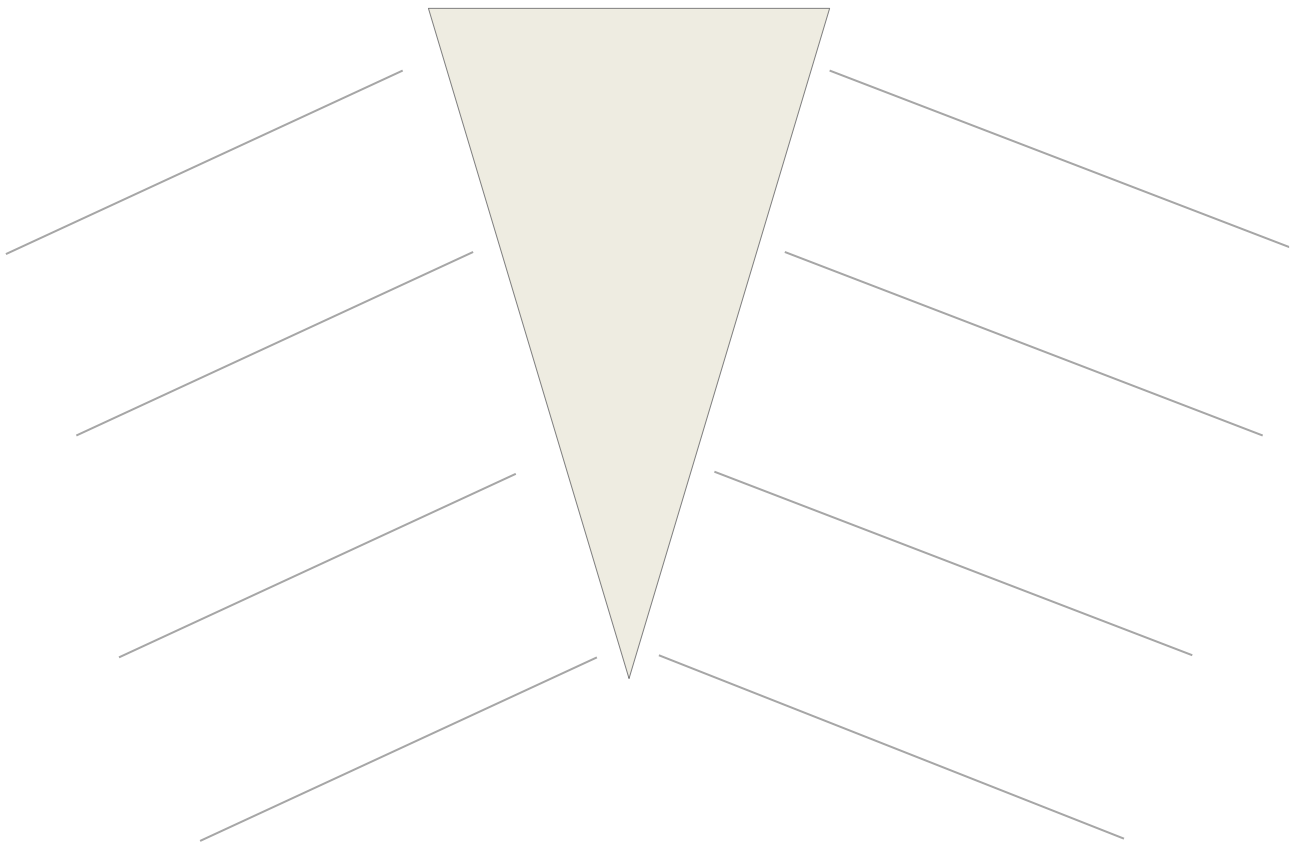

Ćwiczenie 4.

Poniżej znajduje się schemat, który ułatwi Ci przeanalizowanie problemu związanego z dużą liczbą slumsów w wielkich miastach. Dzięki niemu będziesz mógł wymyśleć sposoby ułatwiające usunięcie przyczyn podtrzymujących tę sytuację. Wpisz problem w górną część przedstawionego trójkąta, następnie zacznij uzupełniać jego poszczególne części.

Przyczyny podtrzymujące

Sposoby usunięcia przyczyn

Pomysły na wdrożenie wybranego sposobu usuwającego przyczyny w życie:

.....

.....

.....

.....

.....

Ćwiczenie 5.

Zapoznaj się z przedstawioną poniżej fotografią⁴ i odpowiedz na pytania.

„Rdzenna ludność Ameryki”

a. Kim są rdzenni mieszkańcy Ameryki?

.....

b. Co oznacza stwierdzenie „być rdzennym mieszkańcem”?

.....

.....

.....

c. Jakimi cechami wyglądu charakteryzują się przedstawiciele rasy żółtej?

.....

.....

.....

d. Jakie mogą być przyczyny zanikania rdzennych kultur? Wymień, co najmniej trzy z nich.

.....

.....

.....

⁴ <http://nextews.com/df2b17ff/> (dostęp. 04.12.2018r)

SKRYPT DLA NAUCZYCIELA

TEMAT: Jak odróżnić Ameryki?

1. CELE DYDAKTYCZNE ZAJĘĆ:

Uczeń wie:

- Uczeń wie, czym charakteryzuje się Ameryka Południowa.
- Uczeń wie, czym charakteryzuje się Ameryka Północna.
- Uczeń zna przyczyny i skutki problemów, z którymi borykają się mieszkańcy Ameryki Południowej i Ameryki Północnej.
- Uczeń wie, jakie są cechy klimatyczne Ameryki Północnej i Ameryki Południowej.
- Uczeń zna różnice i podobieństwa między Ameryką Południową a Ameryką Północną.
- Uczeń wie, w jaki sposób umysł ludzki skutecznie zapamiętuje różne partie materiału szkolnego.
- Uczeń wie, jak powinna wyglądać praca w grupie.
- Uczeń wie, że gry dydaktyczne mogą rozwijać kompetencje geograficzne.
- Uczeń wie, na czym polegają aktywne metody nauczania.
- Uczeń wie, że istnieją metody nauczania, które pozwalają w sposób efektywny i twórczy przyswajać wiadomości szkolne z geografii.
- Uczeń wie, że geografia powiązana jest z innymi dziedzinami nauki.
- Uczeń wie, że ma wpływ na efekty swojej pracy.

Uczeń potrafi:

- Uczeń potrafi powiedzieć, czym charakteryzuje się Ameryka Południowa i Ameryka Północna.
- Uczeń potrafi ustosunkować się do problemów mieszkańców Ameryki Południowej i Ameryki Północnej.
- Uczeń potrafi wymienić cechy geograficzne i klimatyczne Ameryki Południowej i Ameryki Północnej.
- Uczeń w sposób twórczy potrafi zapamiętywać różnego typu informacje dotyczące geografii.

- Uczeń potrafi grać w gry dydaktyczne, które rozwijają jego kompetencje geograficzne.
- Uczeń potrafi efektywnie pracować w zespole oraz przekazywać wiedzę kolegom z grupy.
- Uczeń potrafi pracować przy pomocy nowoczesnych metod edukacyjnych.
- Uczeń potrafi stawiać trafne pytania oraz wypowiadać własną opinię.
- Uczeń potrafi myśleć w sposób twórczy i odtwórczy.

Postawy ucznia:

- Uczeń rozwija postawę otwartości dla zdobywania i pogłębiania wiedzy geograficznej.
- Uczeń rozwija postawę tolerancji dla nieszablonowych i twórczych rozwiązań proponowanych przez innych uczestników zajęć.
- Uczeń rozwija przekonanie, że istnieje wiele sposobów dochodzenia do prawidłowych rozwiązań.
- Uczeń rozwija postawę pewności siebie, która przejawia się w radzeniu sobie z zagadnieniami problemowymi.
- Uczeń rozwija postawę otwartości związaną z nowoczesnymi metodami pracy na zajęciach.

2. METODY NAUCZANIA WYKORZYSTANE W SCENARIUSZU:

Zaprezentowany scenariusz oparty został na nowoczesnych metodach wynikających z nauczania czynnościowego, problemowego i sytuacyjnego. Jest to odpowiedź na współczesny nurt dotyczący uczenia się przez działanie i komunikację oraz budowania wiedzy wspólnie przez ucznia i nauczyciela. Podmiotowość dziecka oraz kształtowanie w nim poczucia sprawczości jest jednym z nadrzędnych celów obecnej edukacji. W związku z tym dzięki stosowaniu opisanych metod uczeń ma szansę zdobywać wiedzę i doświadczenie w sposób twórczy oraz kształtować przekonanie, że jest podmiotem działań pedagogicznych.

- **Metoda zadaniowa** – kontrola i sprawdzenie wiedzy teoretycznej dziecka z zakresu charakterystyki Ameryki Północnej i Ameryki Południowej.

- **Metoda prób i błędów** – rozwiązywanie zadań w sposób intuicyjny, możliwość wykonywania zadań dowolną techniką, po czym analizowanie plusów i minusów obranej przez dziecko strategii.
- **Metoda pracy zespołowej** – rozwiązywanie zagadnień problemowych w mniejszych grupach, wykorzystanie potencjału jej członków a co się z tym wiąże podniesienie efektywności i wydajności pracy.
- **Aktywizacja przez dopasowywanie** – budowanie teorii przez dopasowywanie elementów do wybranego zagadnienia.
- **Technika VIDEO** – ćwiczenie sprawności językowej i słownictwa specjalistycznego, rozwijanie myślenia twórczego.
- **Dywanik pomysłów** – rozwiązywanie problemów przy pomocy dyskusji grupowej, grupowanie pomysłów.
- **Metaplan** – analiza złożonego problemu, spojrzenie na problem z różnych perspektyw, ujęcie zagadnienia w sposób holistyczny, generowanie rozwiązań oraz selekcjonowanie ich.
- **Metoda trójkąta** – szukanie przyczyn podtrzymujących problem.
- **Przesłuchanie świadka** – umiejętność zadawania pytań, uważnego słuchania i selekcjonowania informacji.
- **Technika PRAWDA – FAŁSZ** – sprawdzenie poziomu, na jakim dzieci przyswoiły omawiane na zajęciach zagadnienia.
- **Drzewko** – metoda ewaluacyjna, sprawdzające refleksje dotyczące zajęć.

3. UMIEJĘTNOŚCI, KTÓRE UŁATWIĄ PRZEPROWADZENIE ZAJĘĆ:

- Umiejętności i kompetencje z zakresu geografii.
- Umiejętność posługiwania się nowoczesnymi metodami nauczania przedmiotów przyrodniczych.
- Umiejętność posługiwania się wiedzą z zakresu efektywnych metod nauczania.
- Umiejętność angażowania się w działania podejmowane przez uczniów.
- Umiejętność odkrywania i budowania teorii wspólnie z dziećmi.
- Umiejętność monitorowania postępów dziecka.
- Umiejętność przeprowadzenia opisanych w scenariuszu ćwiczeń.